ویژه

حراج اعتبار «نیویورک تایمز» پیش‌پای براندازان

میزبانی رهبر انقلاب از هیئت‌های دانشجویی در صبح روز اربعین، از یک منظر دیداری خاص محسوب می‌شد. از همان چهارشنبه شب که خبر آمد هیئت‌های دانشجویی روز اربعین در حسینیه امام خمینی و با حضور رهبری عزاداری خواهند کرد، ذهن‌ها سریع به سمت شایعاتی رفت که طی ۱۰ روز گذشته در مورد وضعیت جسمی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای منتشر شده بود؛ شایعاتی که البته قابل تأمل و توجه نبودند و اکانت‌های منافقین و نیز سلطنت‌طلب‌ها بر آن می‌دمیدند.

از چهارشنبه شب که پیش‌خبر دیدار اربعین منتشر شد، موج این دروغ‌های توئیتری خوابید و حتی دارودسته رجوی هم تلاش کردند اعتبار کذایی خود را بیش‌تر آتش نزنند. برخی براندازان سطح بالاتر از آلبانی‌نشین‌های رجوی، همچون تحلیل‌گران رسانه‌های ضدایرانی فارسی زبان، تلاش کردند از سر برملا شدن دروغ این قصه‌سازی‌ها، ژست همه‌فهمی بگیرند و حالا که معمای خودساخته حل شده، به همفکران براندازِ خود بگویند که فریب خوردید و در تله امنیتی گرفتار شده‌اید.

حال آنکه تله‌ای در کار نبود، کسی با براندازان کاری نداشت و خودشان شایعه‌ساز دروغ شدند. حتی در طول چندین روزی که در توئیتر از دروغ خود شاد بودند، خبر دیدار رهبر معظم انقلاب با ورزشکاران، در صفحات مجازی افراد حاضر در دیدار منتشر شد، اما نخواستند باور کنند و گفتند فیلم و عکسی از آن بیرون نیامده است. در حالی که آن دیدار، مربوط به کنگره بزرگداشت شهدای ورزشکار بود و طبق روال این مدل دیدارها، خبر رسمی و عکس و فیلم‌های آن همزمان با کنگره مربوطه منتشر خواهد شد.

درست در روزهایی که براندازان متوجه بی‌اثری دروغ‌پردازی‌هایشان در مورد وضعیت جسمی رهبری شدند و فتیله دروغ را پایین کشیدند، نیویورک تایمز روزنامه معروف امریکایی با گزارشی از خبرنگار فارسی زبان خود به میدان آمد و یک شب قبل از دیدار اربعینی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، نوشت که چهار نفر از افراد مطلع در مورد وضعیت سلامتی و جسمی آیت‌الله خامنه‌ای گفته‌اند که در بستر و مشغول استراحت و تحت نظارت تیم پزشکی است. در گزارش نیویورک تایمز بدون اشاره به نوشته‌های ورزشکاران در صفحات شخصی خود از دیدار با رهبری، ادعا شد که رهبر ایران بیماری شدیدی داشته و به همین دلیل دیدارهای خود را در هفته گذشته لغو کرده است.

نفوذ فارسی‌زبانان در رسانه‌های غربی این رسانه‌ها را تبدیل به ابزارهایی سخیف برای نوشتن علیه جمهوری اسلامی ایران کرده است. خبرنگارانی که نگاه‌شان به وضعیت جمهوری اسلامی و وضعیت ایران نه برخاسته از گزاره‌های خبری دقیق و تحلیل‌های عمیق، بلکه نتیجه رؤیاها و آرزوهای خوداست و می‌توانند در این مسیر، از یک رسانه معتبر هم چیزی در حد «من و تو» و «اینترنشنال» بسازند و خوشحال باشند که تیتری علیه ایران زده‌اند، حال اینکه آن تیتر درست است یا غلط، اهمیتی ندارد!

شاید این رسوایی برای نیویورک، تجربه‌ای باشد تا عنان خروجی خود را دست احساسات براندازانه اپوزیسیون ایرانی ندهد و برای اعتبار خودش شأنی قائل باشد. وگرنه که این حراجی برای نیویورک تایمز آورده‌ای جز تنزل به سطح بی‌بی‌سی فارسی و اینترنشنال و من و تو و باقی این جماعت نخواهد داشت.

یادداشت

حمیدرضا شاه‌نظری

عضویت ایران در سازمان شانگهای و روند تغییر نظم جهانی

رئیس‌جمهور ایران برای شرکت در بیست‌ودومین اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای، به شهر تاریخی سمرقند سفر کرد تا گام‌های نهایی رسمیت یافتن عضویت ایران در این سازمان انجام شود. تکاپوی گسترش سازمان‌هایی چون شانگهای و بریکس و پذیرش عضویت ایران در این سازمان‌ها نشان از پویایی در ایجاد بلوک‌بندی‌های جدید جهانی است. طی چهار دهه گذشته به موازات کاهش هیمنه و هژمونی امریکا، برخی کشورهای دیگر به توسعه قدرت خود در ابعاد گوناگون پرداخته‌اند. روسیه بعد از فروپاشی شوروی و تحقیر تاریخی که در پی آن متحمل شده بود با حضور پوتین توانسته اعتماد به نفس خود را بازیابی کند و به توسعه قدرت خود بپردازد. چین نیز با اتخاذ رویکرد توسعه‌گرایی اقتصادی و دوری از تنش، توانسته به رشد چشمگیر اقتصادی دست یابد و فاصله خود را با اقتصاد اول دنیا کم کند. کشورهای دیگری همچون هند توانسته‌اند در نیم قرن گذشته به توسعه قدرت خود بپردازند. در این میان وقوع انقلاب اسلامی در ایران، اثر بزرگی بر معادلات جهانی گذاشته و جبهه جدیدی در برابر غرب سلطه‌گر باز کرده است. این تحولات در کنار تعمیق مشکلات داخلی امریکا و مشکلات روزافزون اروپا در حوزه‌های شکاف‌های سیاسی و مشکلات اجتماعی ناشی از چالش‌هایی چون جنگ در اوکراین، سبب تسریع در روندی شده که از سال‌ها قبل با عنوان «تغییر نظم جهانی» و «آغاز دوران پساامریکا» توسط استراتژیست‌های بزرگ غربی نسبت به آن هشدار داده شده بود.

تقریباً از ۱۵ سال پیش در سخنان و قلم استراتژیست‌های غربی به کرات به این اشاره شده که با شکست امریکا در طرح «خاورمیانه جدید» که جمهوری اسلامی ایران، عامل اصلی این شکست بود، نظم جدیدی در جهان به وجود خواهد آمد که طبیعتاً مطلوب امریکا نیست. در آن سال‌ها حتی «ریچارد هاس» رئیس اندیشکده شورای روابط خارجی امریکا در یک یادداشت با عنوان «نظم بی‌قطبی، نظم چندقطبی» گفته بود که به زودی دیگر امریکا یک ابرقدرت بلامنازع نخواهد ماند، بلکه تبدیل به یک قدرت جهانی در کنار قدرت‌های نوظهور همچون روسیه، چین، هند، برزیل و ایران خواهد شد.

امروز با گذشت سال‌ها این پیش‌بینی رنگ واقعیت گرفته و استراتژیست‌های غربی نیز به آن اذعان کرده‌اند و بر همه روشن شده است کشورهایی که مناسبات کنونی جهانی را ناعادلانه و متناسب با قدرت و جایگاه کنونی خود نمی‌دانند و آن را به صورت یکجانبه در خدمت اهداف امریکا به طور خاص و اهداف غرب به طور عام می‌دانند در پی ایجاد بلوک‌بندی‌های جدید قدرت جهانی هستند تا به تغییر نظم جهانی شتاب بیشتری دهند و جایگاه شایسته خود را در این نظم به دست بیاورند. در واقع یکی از پیشران‌های تغییر نظم جهانی، ایجاد و تقویت بلوک‌بندی‌های جهانی متفاوت از ساختار فعلی قدرت و برای تغییر نظم کنونی و ایجاد نظم جدید است.

سازمان شانگهای را باید یکی از مهم‌ترین این بلوک‌بندی‌های جهانی دانست که در کنار گروه بریکس در پی تقویت بلوک‌بندی‌های نظم جدید است. عضویت ایران در این سازمان علاوه بر منافع بزرگ اقتصادی و ژئوپلتیکی که برای کشور دارد مسبب تقویت روند بلوک‌بندی جهانی برای تغییر نظم موجود است. از نظر موقعیت جغرافیایی، فرهنگی، اقتصادی، انرژی و از همه مهم‌تر موقعیت گفتمانی جمهوری اسلامی ایران و پیشرو بودن آن در مبارزه با نظم تبعیض‌آمیز و ناعادلانه فعلی و دفاع از ملت‌های مظلوم جهان، عضویت ایران علاوه بر منافع اقتصادی و راهبردی کلان می‌تواند جایگاه سازمان شانگهای را به مثابه یک سازمان تغییرطلب جهانی افزایش داده و منافع زیادی را برای ملت‌های منطقه به ارمغان بیاورد. افزایش قدرت سازمان شانگهای از لحاظ منابع انرژی، تسهیل دور زدن و بی‌اثر کردن تحریم‌ها، افزایش تلاش جمعی برای مهار مشکلات امنیتی ایجاد شده توسط گروه‌های مورد حمایت غرب و از همه مهم‌تر همگرایی بیشتر قدرت‌های شرقی چون چین، روسیه و ایران برای مقابله با یکجانبه‌گرایی و سلطه‌گری غرب، افق پیش روی عضویت ایران در سازمان شانگهای است. روند تقویت بلوک‌ها و اتحادیه‌های منطقه‌ای و جهانی غیرغربی، روندی است که از مدت‌ها قبل آغاز شده و نقطه آغازی بر پایان جهان تک‌قطبی امریکامحور است. جهان در تکاپوی عصر پساامریکا است و مدت‌هاست که امریکا در عرصه ذهنی از ابرقدرتی کنار رفته و تقویت سازمان‌هایی چون شانگهای این واقعیت را در عرصه عینی نیز محقق خواهد کرد.

رهبر معظم انقلاب در دیدار هیئت‌های دانشجویی:

هیئت‌ها هم باید پایگاه تبیین حقایق باشند

خبر اول

حادثه معجزه‌آسای راهپیمایی اربعین با هیچ سیاست و تدبیر بشری قابل تحقق نیست و این دست خدا است که با این جلوه عظیم بشارت می‌دهد راه پیش روی ما روشن و پیمودنی است.

در اربعین سید و سالار شهیدان، حسینیه امام خمینی(ره) میزبان هیئت‌های دانشجویی بود و دانشجویان عزادار در حضور رهبر انقلاب اسلامی همنوا با زائران کربلای معلی یکپارچه ندای «لبیک یا حسین» سر دادند.

در پایان این مراسم عزاداری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در سخنانی دل‌های پاک و مؤمن جوانان را موجب کیفیت‌بخشی به دعا و موعظه و افزایش هدایت الهی دانستند و گفتند: مراسم اربعین که پرچم بلند حضرت سیدالشهدا است امسال با شکوه‌تر و معظم‌تر از هر دوره دیگری در تاریخ برگزار شد. رهبر انقلاب، حادثه معجزه‌آسای راهپیمایی اربعین را نشانه اراده پروردگار برای برافراشته‌تر کردن پرچم اسلام اهل‌بیت خواندند و افزودند: حادثه اربعین، این پیاده‌روی، اَین حضور همگانی مردم مسلمان یک پدیده معجزه‌گون و معجزه‌آسا است. این یک چیز طبیعی نیست. با هیچ ترتیبی، با هیچ تدبیری، با هیچ دستی با هیچ سیاستی امکان نداشت و امکان ندارد یک چنین حادثه‌ای پیش بیاید؛ این فقط دست خدا است. ایشان، جوانان را به قدر دانستن دوران جوانی و اهتمام ویژه به هیئت‌های حسینی توصیه کردند و گفتند: هیئت‌ها هم باید یاد اهل‌بیت را زنده نگه دارند هم مرکز و پایگاه تبیین حقایق باشند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به تلاش‌های بی‌وقفه بدخواهان و رهزنان حقایق بر ضد حوادث مهمی همچون راهپیمایی شورانگیز اربعین، همگان را به وظیفه‌شناسی سفارش و خاطرنشان کردند: دو جمله حیاتی و جاودانی قرآن یعنی تواصی به حق و تواصی به صبر برای همیشه و به‌خصوص برای امروز ما یک دستورالعمل اساسی است. ایشان، صبر را به معنای پایداری، ایستادگی، خسته نشدن و خود را در بن‌بست ندیدن دانستند و خطاب به جوانان عزیزِ هیئتی و قرآنی گفتند: هم خودتان راه حق را بروید هم تلاش کنید با منور کردن محیط‌های گوناگون از جمله دانشگاه به رنگ خدا، دیگران نیز به این راه هدایت شوند. در این مراسم، حجت‌الاسلام عالی در سخنانی، لازمه ظهور منجی عالم بشریت را ایجاد آمادگی و استعداد عمومی در امت اسلامی دانست و گفت: زیارت اربعین که امروز به نماد همگرایی مؤمنان و اجتماع عظیم حق‌طلبان تبدیل شده است، بستری بی‌نظیر برای تربیت جمعی جامعه اسلامی و تحکیم پیوندهای مؤمنین و ایجاد آمادگی برای ظهور است.

در این مراسم، محمد کاویان زیارت اربعین را قرائت کرد و میثم مطیعی نیز به مقتل‌خوانی و مرثیه‌سرایی پرداخت.

گزارش

ایران بدون توقف در بزرگراه شرق

عضویت کامل ایران در سازمان شانگهای شاهکار دستاوردهای یک‌ساله دولت سیزدهم است که مسیر پیشرفت کشور را تغییر می‌دهد

ریاست جمهوری

سرانجام ایران عضو رسمی شانگهای شد. این اصلی‌ترین نتیجه تلاش‌های دیپلماتیک ایران طی سال‌های گذشته و نیز سیاست‌های دولت یک‌ساله سید ابراهیم رئیسی است که سیاست خارجی ایران را بر مبنای منافع ملی، معطل وعده وعیدهای غربی‌ها نگه نداشت و از میان همسایگان و دوستان شرقی راهی برای توسعه روابط اقتصادی و سیاسی کشور و مسیری برای خنثی‌سازی تحریم‌های دشمنان غربی محقق کرد. آنچه از سر این عضویت برای ایران حائز اهمیت است، تأمین بیشتر منافع مردم ایران است؛ منافعی که طبعاً با انحصار سیاست خارجی در روابط با غرب (معطل غرب شدن) محقق نخواهد شد و تجربه هشت سال قبل از دولت رئیسی هم این را به وضوح نشان داد.

سفر رئیس‌جمهور سید ابراهیم رئیسی به سمرقند اخبار شیرینی برای ایران داشت، توسعه دیپلماسی و تعمیق روابط با کشورهایی که تصمیم گرفته‌اند در کنار هم و بر مبنای منافع مشترک، بدون غربی‌ها روابط اقتصادی و سیاسی خود را تعریف کنند، برای ایران حتماً سودآور خواهد بود. چنانکه آنان نیز از حضور ایران بهره خواهند برد. آنچه نفع مشترک همه اعضا از این همکاری است، مبارزه با انحصارطلبی و یکجانبه‌گرایی امریکاست. اجلاس سمرقند ازبکستان بیست و دومین اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای بود که جمعه ۲۵ شهریور و با حضور رئیس‌جمهور کشورمان برگزار شد. سران کشورهای چین، روسیه، هند، ایران، ازبکستان، قزاقستان، بلاروس، ترکیه، آذربایجان، قرقیزستان، پاکستان، مغولستان، تاجیکستان و ترکمنستان در این اجلاس حضور یافتند. رئیسی در حاشیه این اجلاس دیدارهایی دوجانبه با سران کشورهای حاضر داشت، با تجار و فعالان اقتصادی مقیم ازبکستان دیدار کرد، به مسجد اهل بیت رسول‌الله (ص) شهر سمرقند، با فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی این مسجد آشنا شد و نیز از مجموعه تاریخی «میدان ریگستان» در مرکز شهر سمرقند بازدید کرد.

■ تلاش کشورهای همسو برای پی‌ریزی یک نظام بین‌المللی عادلانه

رئیسی در سخنان خود در اجلاس سران سازمان همکاری‌های شانگهای با بیان اینکه «تعامل و پیوستگی حداکثری» با کشورهای منطقه از جمله کشورهای عضو سازمان شانگهای و حضور مؤثر در ترتیبات منطقه‌ای و بین‌المللی، در کانون سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران قرار دارد، اظهار داشت: «توجه ایران به ترتیبات مهمی همچون سازمان همکاری شانگهای و بریکس بیانگر اهتمام ما به شرکت در تلاش‌های کشورهای همسو برای پی‌ریزی یک نظام بین‌المللی عادلانه، متعالی و مبتنی بر مشارکت است.» او گفت: «با حضور فعال و مؤثر ایران در فعالیت‌های سازمان شانگهای، این عضویت به عنوان یکی از تحولات مهم در تاریخ این سازمان ثبت خواهد شد.» بخش‌هایی از سخنان رئیس‌جمهور را در این اجلاس مرور می‌کنیم:

■ ظرفیت تمدنی در خدمت صلح

رئیسی گفت: بزرگ‌ترین ظرفیت ما برای صلح‌سازی، ظرفیت تمدنی ماست. اینک که این قاره کهن دوباره سربرآورده باید بار دیگر تمدن‌ساز گردد. سازمان همکاری‌های شانگهای که نماد این «خانواده بزرگ تمدنی» است، اکنون در جایگاهی ایستاده است که می‌تواند بر پایه ویژگی‌هایی مانند عدالت، معنویت و احترام به کرامت انسانی، افق‌های جدیدی از همگرایی منطقه‌ای و همکاری‌های امنیت‌ساز را بنا نهد.

■ تهدید چندجانبه‌گرایی توسط امریکا

رئیس‌جمهور افزود: در سال‌های اخیر چندجانبه‌گرایی اقتصادی و سیاسی مورد تهدید جدی قرار گرفته و دولت امریکا با قلدرمآبی تمام در صدد تحمیل خواسته‌ها و قوانین داخلی خود بر نظام بین‌الملل و کشورهای دارای حاکمیت و استقلال برآمده و استفاده گسترده از اهرم «اجبار» را در دستور کار خود قرار داده است. بدون تردید، یکجانبه‌گرایی امریکا، به دنبال عقب نگه‌داشتن کشورها از مسیر توسعه مستقل خود است.

■ اهمیت همکاری‌های مالی و اقتصادی

رئیسی گفت: در این راستا ساز و کار «مبادلات بین بانکی» و «تأمین مالی سازمان همکاری شانگهای» قادر به ایفای نقش مهمی است. افزون بر این، شتاب در انعقاد موافقت‌نامه‌های تجارت آزاد و نیز همکاری‌های گمرکی نقش مهمی در تسهیل تجارت در منطقه خواهد داشت.

■ ترانزیت پایدار را شکل دهیم

رئیس‌جمهور گفت: ایران اولویت ویژه‌ای برای توسعه کریدور شمال – جنوب قائل است و سرمایه‌گذاری عظیمی انجام داده است. افزون بر آن، کریدور چین – آسیای مرکزی – غرب آسیا – دریای مدیترانه که از پتانسیل‌های بالایی برخوردار است در شرایط کنونی «بخش مهمی از راه‌حل» توسعه تجارت میان شرق و غرب اوراسیا محسوب می‌شود. شکل‌دهی به «ترانزیت پایدار» نیازمند همکاری چندجانبه اعضاء در توسعه زیرساخت‌های سخت و نرم است. تأمین مالی مشترک زیرساخت کریدور شمال – جنوب، و همچنین کریدور چین – غرب آسیا – دریای مدیترانه و نقش‌آفرینی مشترک در اجرایی نمودن و مدیریت آنها را می‌توان به عنوان یک راهکار، در قالب سازمان همکاری شانگهای مطرح کرد.

رئیسی گفت: جمهوری اسلامی آمادگی خود را برای میزبانی از دبیرخانه همکاری‌هایِ بخش سلامتِ شانگهای اعلام می‌دارد و بدین وسیله از وزرای کشورهای عضو، برای برگزاری اولین نشست حوزه سلامت شانگهای در ماه دسامبر سال جاری میلادی دعوت می‌کند.

■ آمادگی ایران برای ایفای نقش مؤثر در زمینه تأمین امنیت عرضه انرژی

رئیس‌جمهور ایران گفت: دارندگان عظیم‌ترین ذخایر انرژی جهان در کنار اقتصادهای بزرگ مصرف‌کننده انرژی، در سازمان همکاری شانگهای حضور دارند. سایر کشورهای عضو نیز دارای مزیت‌های فوق‌العاده ترانزیت انرژی بین مراکز تولید و کانون‌های مصرف هستند. این ترکیب، مستعدِ شکل‌گیری همکاری‌های متنوع و مؤثر در حوزه انرژی است. همکاری در حوزه‌هایی نظیر ایجاد بازارهای برق سازمان شانگهای و اتصال آنها با سایر شبکه‌های برقِ منطقه بازار برق در حال تأسیس در سازمان اکو و همچنینِ همکاری در تأمین نیازهای نفتی و گازی کشورهای عضو از جمله موارد قابل توجه است. جمهوری اسلامی ایران با بهره‌مندی از ظرفیت‌های کم‌نظیر خود از قبیل ۱. مجاورت با دو حوزه بزرگ نفتی و هیدروکربوری جهان یعنی خلیج فارس و دریای خزر؛ ۲. شبکه مواصلاتی نفت و گاز و موقعیت ترانزیتی مناسب و ۳. نیروی انسانی متخصص آماده است نقش مؤثری را در این حوزه و در راستای رفع نگرانی اعضا در تأمین امنیت عرضه انرژی ایفا نماید.

■ ترسیم الگوی امنیت نوین در آسیا بدون دخالت خارجی

رئیسی گفت: منطقه ما طی چند دهه گذشته طعم تلخ مداخله خارجی را چشیده و حاصل آن چیزی جز ایجاد تروریسم و اشاعه ناامنی نبوده است. نتیجه آن نیز شرایطی است که هم اکنون در افغانستان با آن مواجهیم. امریکا نه تنها از شکست خود در افغانستان درس نگرفته بلکه همچنان سیاست اشاعه ناامنی و مداخله‌جویی را به سمت دیگر مناطق آسیایی تسری می‌دهد. الگوی امنیت نوین در آسیا باید بر پایه «توسعه مشترک و تعمیق چندجانبه‌گرایی بدون دخالت قدرت‌های خارجی» شکل بگیرد تا تدابیر جمعی برای مقابله با چالش‌های پیش روی صلح و توسعه عملیاتی شوند. تولید هنجارها و مقررات بین‌المللی در مبارزه با تروریسم، نباید توسط کشورهایی که خود تروریسم‌پرورند، انجام شود. جمهوری اسلامی ایران باور دارد که صلح پایدار در افغانستان، راه‌حلی جز تشکیل دولتی فراگیر که برآیند گفت‌وگوهای اصیل بین الافغانی و با مشارکت تمامی گروه‌ها، اقوام و مذاهب باشد، ندارد.

■ پیگیری سیاست‌های ناتو تهدیدی برای مناطق مختلف است

رئیسی گفت: پیگیری سیاست‌های ناتو به هر شکل، تهدیدی برای مناطق مختلف ایجاد می‌کند. استقرار صلح و ثبات و امنیت در منطقه قفقاز برای جمهوری اسلامی ایران بسیار اهمیت دارد. ما همواره بر رعایت تمامیت ارضی، حاکمیت ملی و نفی هرگونه تغییر در مرزهای شناخته شده بین جمهوری آذربایجان و جمهوری ارمنستان تأکید کرده‌ایم. طرفین بایستی اختلافات خود را از طریق گفت‌وگو و به صورت مسالمت‌آمیز و بر اساس حقوق بین‌الملل حل و فصل نمایند.

■ گامی مهم با عضویت ایران در شانگهای

رئیس‌جمهور در پایان گفت: امضای یادداشت تعهدات جمهوری اسلامی ایران در این نشست و عضویت در سازمان همکاری شانگهای، گام مهمی در عرصه سیاست منطقه‌ای و بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران است. مطمئنا با حضور فعال و مؤثر جمهوری اسلامی ایران در فعالیت‌های سازمان همکاری شانگهای، این عضویت به عنوان یکی از تحولات مهم در تاریخ این سازمان ثبت خواهد شد.

دیدارها

■ ایران و ازبکستان، در آغاز یک راه بزرگ

نشست دوجانبه هیئت‌های عالی رتبه ایران و ازبکستان در حاشیه اجلاس شانگهای برگزار شد. سید ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور کشورمان در این دیدار حوزه‌های ترانزیت و حمل و نقل، انرژی، بازرگانی و همکاری‌های فنی-مهندسی و کشاورزی را از حوزه‌هایی دانست که ظرفیت‌های خوبی برای گسترش همکاری‌ها میان دو کشور دارند. رئیسی تأکید کرد حجم تبادلات تجاری طرفین می‌تواند در گام اول از ۵۰۰ میلیون دلار فعلی ۳ تا ۴ برابر افزایش یابد.

شوکت میرضیایف، رئیس‌جمهور ازبکستان نیز با تبریک کامل شدن روند عضویت کشورمان در سازمان همکاری شانگهای در نشست سمرقند، گفت: ما در آغاز یک راه بزرگ و طولانی با یکدیگر قرار داریم. از زمان برگزاری اولین دیدار بنده و جنابعالی دیدارها و رایزنی‌های مقامات دو کشور افزایش قابل توجهی داشته که این پایه محکمی برای توسعه بیش از پیش روابط فیمابین خواهد بود.

■ ایران، عضو دائم شانگهای

رئیسی در هتل محل اقامت خود در سمرقند میزبان «ژانگ مینگ» دبیرکل سازمان همکاری شانگهای بود. وی با تشریح روند اقدامات جمهوری اسلامی ایران برای عضویت در این سازمان، ظرفیت‌های گسترده جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های سیاسی، فناوری، اقتصادی و ترانزیتی را تبیین کرد. آیت‌الله رئیسی آمادگی کشورمان را برای همکاری با کشورهای عضو و نیز سازمان همکاری شانگهای در عرصه‌های مختلف اشاره شده، اعلام کرد.

ژانگ مینگ، دبیرکل سازمان همکاری شانگهای نیز در این دیدار تصریح کرد: روز گذشته به همراه آقای امیرعبداللهیان معاهده پیوستن ایران به سازمان همکاری شانگهای را امضا کردیم که دارای ۴۰ سند است. با انجام این اقدامات در سال آینده ایران به عنوان عضو دائم سازمان همکاری شانگهای در اجلاسیه شرکت خواهد کرد.

■ درخواست رئیسی از تجار ایرانی در ازبکستان

رئیسی همچنین صبح پنج‌شنبه در جریان سفر به ازبکستان، در دیدار تجار و فعالان اقتصادی ایرانی مقیم این کشور گفت: برگزاری اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای به میزبانی ازبکستان فرصت خوبی برای بررسی ارتقای روابط دوجانبه بود. در مذاکرات دوجانبه با وجود رضایتمندی طرفین از روند رو به گسترش روابط، بر تلاش برای ارتقای بیش از پیش سطح تعاملات تأکید شد. رئیس‌جمهور در ادامه سخنانش با تأکید بر ضرورت رفع مشکلات مبادلات مالی برای رفع دغدغه تجار و فعالان بازرگانی، دستگاه‌های مسول را مأمور پیگیری تحقق آن کرد. آیت‌الله رئیسی با اشاره اطلاعات کامل و دقیق رئیس‌جمهور ازبکستان از پیشرفت‌های ایران در عرصه‌های مختلف، از فعالان اقتصادی و تجاری خواست از ظرفیت‌های خوبی که این پیشرفت‌های علمی و اقتصادی ایجاد کرده است، در جهت تعمیق روابط دو کشور استفاده کنند.

■ دعوت از رئیسی برای سفر به چین

رئیسی و شی جین پینگ رؤسای جمهور ایران و چین برای نخستین بار در حاشیه اجلاس سازمان همکاری شانگهای دیدار کردند. رئیس‌جمهور کشورمان در این دیدار ضمن تشکر از مواضع سازنده چین در روند عضویت ایران در پیمان شانگهای و نقش‌آفرینی برای عضویت ایران در بریکس، همکاری‌های جامع راهبردی ایران و چین را نشانه و نماد اراده دو کشور برای توسعه همه‌جانبه روابط دانست و اظهار داشت: ظرفیت‌های گسترده موجود در زمینه‌های نفت و انرژی، ترانزیت، کشاورزی، تجارت و سرمایه‌گذاری بستر بسیار مناسبی برای تعمیق و توسعه روابط اقتصادی بین دو کشور است. شی جین پینگ، رئیس‌جمهوری چین هم در این دیدار از مواضع مستقل ایران در موضوعات بین‌المللی قدردانی کرد و گفت: روابط ایران و چین روابطی راهبردی است و فارغ از هر تحول بین‌المللی توسعه خواهد یافت. همچنین شی جین پینگ از آیت‌الله رئیسی برای سفر به چین دعوت کرد.

■ تمایل پوتین برای همکاری تکنولوژیک با ایران

رئیسی و پوتین در دیدار دوجانبه از پیشرفت‌های چشمگیر در روابط دو کشور به‌ویژه در عرصه‌های بانکی، حمل و نقل زمینی و دریایی، گمرک و انرژی ابراز خوشنودی کردند. رئیس‌جمهور کشورمان ضمن مرور سیاست‌های توسعه‌طلبانه ناتو، تصریح کرد: امریکا فکر می‌کند هر کشوری را تحریم کند آن دولت و ملت متوقف می‌شوند، اما این یک اشتباه محاسباتی است. ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه نیز در این دیدار مواضع روسیه و ایران را همگرا و هماهنگ ارزیابی کرد و گفت: تهدیدات ناتو محدود به اروپا نیست و دیگر کشورهای جهان را نیز شامل می‌شود. وی با تأکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران در زمینه تکنولوژی‌های پیشرفته، دستاوردهای خوبی داشته است، افزود: تمایل داریم در این زمینه‌ها همکاری داشته باشیم. پوتین با اشاره به پیشرفت طرح‌های توسعه روابط دو کشور با حمایت رهبر ایران، خواهان استمرار این حمایت در آینده شد.

■ پیگیری ایران و پاکستان در حوزه انرژی

رئیسی در ششمین برنامه کاری سفر به ازبکستان، میزبان «شهباز شریف» نخست‌وزیر پاکستان بود. رئیس‌جمهور کشورمان با مهم توصیف کردن روابط تهران و اسلام آباد تأکید کرد: ایران برای گسترش روابط با پاکستان حد و مرزی قائل نیست.

نخست‌وزیر پاکستان نیز در این دیدار با بیان اینکه فاجعه سیل اخیر در کشورش ناشی از تغییرات آب و هوایی کره زمین است، کمک و همکاری جمهوری اسلامی ایران را برای مقابله با عاملان اصلی منتشرکننده گازهای گلخانه‌ای خواستار شد.

در این دیدار دو طرف از همکاری در حوزه انرژی استقبال و بر انجام پیگیری‌های لازم برای برداشته شدن موانع در این زمینه تأکید کردند. سران دو کشور ایران و پاکستان توافق کردند کمیته‌ای متشکل از مسئولان مربوط دو کشور برای پیگیری و اجرایی شدن این طرح‌ها تشکیل شود.

■ ایران آماده صادرات کالا به بلاروس

رئیسی در دیدار با «الکساندر لوکاشنکو» رئیس‌جمهور بلاروس و هیئت همراه با بیان اینکه نقشه راه ارتقای سطح همکاری‌های تهران –مینسک آماده شده است، به تشریح ظرفیت‌های جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های مختلف به ویژه مسائل علمی و فناوری پرداخت و گفت: ایران برای صادرات کالا و همکاری‌های مشترک با بلاروس آمادگی کامل دارد. رئیس‌جمهور کشورمان تسهیل مراودات پولی و بانکی میان دو کشور را مهم و ضروری ارزیابی کرد و گفت: از سوی ایران، مانعی در توسعه روابط با بلاروس به‌ویژه در حوزه مسائل اقتصادی و تجاری وجود ندارد. الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهور بلاروس نیز در این دیدار با تأکید بر اهمیت تدوین نقشه راه ارتقای سطح همکاری‌های دو کشور، خاطرنشان کرد: بلاروس و جمهوری اسلامی ایران روابط بسیار خوبی با یکدیگر دارند و با توجه به ظرفیت‌های متقابل موجود، این روابط باید افزایش پیدا کند.

■ دعوت از رئیسی برای حضور در اجلاس سیکا

رئیس‌جمهور کشورمان در دیدار با «قاسم ژومارت توکایف» رئیس‌جمهور قزاقستان با تأکید بر اینکه ایران مصمم به اجرایی کردن توافقات صورت گرفته دو کشور در سفر رئیس‌جمهور قزاقستان به تهران است، ابراز امیدواری کرد که روابط دوجانبه تهران –نورسلطان به توافقات منطقه‌ای و بین‌المللی نیز منجر شود. قاسم ژومارت توکایف رئیس‌جمهور قزاقستان نیز در این دیدار بر اهمیت تسریع در اجرایی شدن کریدور قزاقستان، ترکمنستان، ایران و یکسان‌سازی تعرفه‌های گمرکی و حمل و نقلی بین سه کشور تأکید کرد. توکایف با بیان اینکه در زمینه تردد تجار ایرانی به قزاقستان تسهیلاتی ایجاد شده است، خاطرنشان کرد: باید تلاش کرد ظرفیت‌های لجستیکی و حمل و نقلی موجود افزایش یابد. رئیس‌جمهور قزاقستان همچنین با توجه به میزبانی این کشور از نشست آتی «سیکا»، از آیت‌الله رئیسی برای سفر به این کشور و حضور در این نشست دعوت به عمل آورد.

■ آمادگی ایران برای کمک فناوری به قرقیزستان

رئیس‌جمهور در دیدار با سدیر جباروف رئیس‌جمهور قرقیزستان بر ضرورت تلاش برای توسعه روابط اقتصادی دوجانبه تا چند برابر سطح فعلی تأکید کرد.

رئیسی با اشاره به پیشرفت‌های گسترده علمی و فناوری جمهوری اسلامی ایران با وجود اعمال تحریم‌های گسترده، گفت: ایران آمادگی دارد برای بهره‌مندی قزقیزستان از این دستاوردهای بزرگ تجربیات و دستاوردهای خود را با این کشور مبادله کند. سدیر جباروف، رئیس‌جمهور قرقیزستان نیز از کمک‌های پزشکی ایران به مردم کشورش در دوران همه‌گیری کرونا تشکر کرد و با تأکید بر اهمیت توسعه همکاری‌های ترانزیتی بین دو کشور، تکمیل و راه‌اندازی راه‌آهن استراتژیک بندرعباس- آسیای میانه را عامل مهمی در گسترش همکاری‌های اقتصادی بین ایران ترکمنستان، ازبکستان و قرقیزستان دانست و بر لزوم تسریع در تکمیل این پروژه نیز تأکید کرد.

■ استمرار توسعه روابط با همسایگان از سوی ایران

رئیس‌جمهور در ادامه برنامه‌های روز دوم سفر خود به ازبکستان، در دیدار با «امامعلی رحمان» رئیس‌جمهور تاجیکستان، با تأکید بر اینکه توسعه روابط با کشورهای حوزه آسیای میانه به‌خصوص تاجیکستان جزو اولویت‌های اول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است، گفت: اشتراکات بسیاری میان مردم این منطقه در حوزه‌های فرهنگی و تمدنی وجود دارد. دکتر رئیسی با تأکید بر استمرار سیاست توسعه روابط با کشورهای همسایه از سوی جمهوری اسلامی ایران، اظهار داشت: ظرفیت‌های بسیاری برای همکاری‌های اقتصادی و تجاری میان تهران و دوشنبه وجود دارد.

رئیس‌جمهور تاجیکستان نیز در این دیدار با ابراز خرسندی از پیشرفت روابط دو کشور به ویژه در حوزه‌های اقتصادی و تجاری، بر عزم کشورش برای تداوم این روند تأکید کرد.